

Vogelcursus 2016 Frank van Groen

In het voorjaar van 2016 organiseert de Vogelwerkgroep Amsterdam de inmiddels traditionele cursus Vogels kijken. De nadruk zal dit keer liggen op de herkenning van zangvogels.

Cursus Vogels kijken

Nieuwe leden worden van harte uitgenodigd mee te doen aan deze (instap)cursus. Natuurlijk zijn ook mensen die al langer lid zijn en hun kennis willen bijspijkeren of uitbreiden welkom als cursist. Afgelopen voorjaar lag de nadruk van de vogelcursus op roofvogels, eenden, meeuwen en steltlopers. In 2016 wordt, net als in 2014, de herkenning van zangvogels behandeld. Deze cursus is dus ook interessant voor de deelnemers aan de vogelcursus van 2015. Andere soorten die worden waargenomen tijdens de excursies worden uiteraard "meegenomen".

De cursus bestaat uit zeven bijeenkomsten. De nadruk van de cursus ligt zoals gebruikelijk op de praktijklessen in het veld. Vogels zelf herkennen leer je uiteindelijk door veel buiten naar vogels te kijken en te luisteren.

De cursus bestaat uit zeven bijeenkomsten: twee theorielessen ('s avonds van 20 tot ca. 22 uur) en vijf praktijklessen ('s ochtends), die worden gegeven door ervaren leden van de vogelwerkgroep. Voor de start van de cursus krijgen de cursisten de digitale cursusklapper per mail toegestuurd, vol met wetenswaardigheden en tips voor bij het vogelen. De locatie waar de theorieavonden plaatsvinden is Eerste Helmersstraat 106 M. De praktijklessen vinden plaats in de omgeving van Amsterdam.

Aanmelden

Voor deze cursus kun je je aanmelden bij Frank van Groen, fm.vangroen@kpnmail.nl, en door overmaking van het cursusbedrag (€25 voor leden, €30 voor niet-leden) op rekeningnummer NL60INGB0005060400 ten name van Vogelwerkgroep Amsterdam te Amsterdam, onder vermelding van Cursus Zangvogels.

De theorie- en praktijklessen zijn gepland op de volgende data in 2016:

		datum	onderwerp	verzamelen
Theorie 1	donderdagavond	31-3	Kennismaking en Presentatie Zangvogels 1	20:00u 1 ^e Helmersstr.106M
Praktijk 1	zaterdagochtend	2-4	Fiets/Wandelexcursie Amstelpark en Middelpolder	08:00u ingang Zorgvlied
Theorie 2	donderdagavond	21-4	Presentatie Zangvogels 2	20:00u 1 ^e Helmersstr.106M
Praktijk 2	zondagochtend	24-4	Fietsexcursie Amsterdamse Bos	08:00u begin Bosbaan
Praktijk 3	zondagochtend	1-5	Fiets/Wandelexcursie Diemerpark/Vijfhoek	07:00u Nesciobrug
Praktijk 4	zaterdagochtend	21-5	Auto-/wandelexcursie Duin en Kruidberg	07:00u IJsbaanpad
Praktijk 5	zondagochtend	5-6	Auto-/wandelexcursie Dammerkade/s Graveland	07:00u IJsbaanpad

Porseleinhoen tweemaal in beeld Frank van Groen

FOTO: FRANK VAN GROEN

Excursisten kijken uit over Waverhoek, 30 augustus 2015

Op de zomerse zondag 30 augustus 2015 gingen 24 vwg-ers op excursie naar de Groene Jonker en Waverhoek. Beide gebieden maken deel uit van een ecologische verbindingszone ten zuiden van Amsterdam en worden beheerd door Natuurmonumenten. Met zes auto's werd even over achten vertrokken vanaf verzamelpunt IJsbaanpad.

Vogel van de dag was het Porseleinhoen. Dit fraaie ralletje liet zich zowel in de Groene Jonker als de Waverhoek zien. Op beide plekken kwam de vogel af en toe te voorschijn uit de oeverbegroeiing die ter plekke vooral bestond uit Liesgras. De meeste excursiegangers kregen deze vrij zeldzame en schuwe soort uiteindelijk gelukkig in de kijker/scoop. Voor verschillende mensen was dat de eerste keer.

Groene Jonker

De Groene Jonker ligt bij Nieuwkoop en werd in 2007 aangelegd. Rond het gebied werd een kade aangebracht, waardoor het waterpeil kon worden verhoogd. Door het natuurlijke peilbeheer is een afwisselend moeraslandschap ontstaan met hoge waterstanden in de winter en droogvallend moeras in de nazomer. Meteen al was het gebied in trek bij vele water- en moerasvogels.

In de Groene Jonker werd een mooie rondwandeling gemaakt langs plassen, slikken en rietlanden. Er was uitgebreid de tijd om naar de aanwezige en overvliegende vo-

gels te kijken. Middenin het gebied werd bij een bank en picknicktafel een korte pauze gehouden. Vooral aan het begin van de wandeling vlogen flinke aantallen van drie soorten zwaluwen over ons heen. Leuk was een late Gierzwaluw die opeens op korte afstand ten tonele verscheen. Vlak bij de parkeerplaats werd kort een Porseleinhoen gezien. Daar in de buurt werd later ook een jonge Waterral ontdekt. Eenden waren in groten getalen aanwezig. Het was een kunst hiertussen een enkele Smient, Zomertaling en Pijlstaart te vinden. Eenmaal ontdekt konden met behulp van een aantal meegebrachte telescopen de verschillen met de meer gewone Wilde Eenden, Wintertalingen, Krak-eenden en Slobeenden bestudeerd worden. Er werden relatief weinig steltjes gezien, al ontbraken een enkele Kempshaan, Bosruiter, Witgat, Groenpootruiter en Zwarte Ruiter niet. Wanneer een Bruine Kiekendief overvloedig werden tientallen Watersnippen opgeschrikt. Vanuit het omringende landbouwgebied vlogen regelmatig groepen Kieviten en Goudplevieren over. Leuk was een Tapuit die zich op een dijkje in het gebied ophield.

Waverhoek

De Waverhoek is een moerasgebied in de Polder Groot-Mijdrecht tussen Botshol en Waverveen. Dit natuurgebied werd in 2007 officieel geopend en bestaat uit een gedeeltelijk afgegraven polder die voor een groot deel onder water staat. Rond het zo ontstane moerasgebied ligt een 2,5 kilometer lang wandelpad. Het gebied ligt net ten zuiden van de regio-grens van de Vogelwerkgroep Amsterdam.

Op weg naar de Waverhoek was er een korte stop in Polder Groot Mijdrecht bij wat twee Kaapse Casarca's bleken te zijn. In de Waverhoek was het ronduit warm en keken we uit over de plassen vanaf het wandelpad en liepen we een stuk over de dijk van Botshol.

FOTO: FRANK VAN GROEN

Foeragerende Zwarte Ruiter naast Goudknopjes

Een Zwarte Ruiter liet zich al foeragerend mooi van dichtbij tussen een begroeiing van Goudknopje bekijken. Tussen de Kieviten waren enkele Watersnippen en Bonte Strandlopers te zien. Ook hier paniek bij de aanwezige vogels wanneer een kiek overvloedig. Tussen de zwerm vielen vier Kluten meteen op. Terwijl we tuurden naar een mooie adulte Porseleinhoen die af en toe uit de oeverbegroeiing te voorschijn kwam, vloog over Botshol een Purperreiger. Even verderop liet een biggende Waterral zich van dichtbij bewonderen en fotograferen. Rond vier uur waren we terug bij de parkeerplaats en ging iedereen tevreden naar huis.

In het totaal werden 71 vogelsoorten waargenomen (zie tabel).

Erik Hölscher maakte een foto-impressie van de dag, zie onderstaande link:

https://www.flickr.com/photos/erik_holscher/albums

Hieronder de soortenlijst g = groene jonker, w = waverhoek, 71 soorten

Knobbelzwaan	Waterral 1 g, 1 w	Holenduif
Grauwe Gans	Porseleinhoen 1 g, 1 w	Stadsduif
Kolgans 10 g	Blauwe Reiger	Turkse Tortel
Brandgans	Grote Zilverreiger	Bruine Kiekendief
Grote Canadese Gans, g	Purperreiger 1 over Botshol	Buizerd
Nijlgans	Lepelaar	Sperwer 1 g, 1 w
Bergeend	Aalscholver	Havik 1 g
Wilde Eend	Fuut, 1 g	Boomvalk 2 g
Krakeend	Kievit	Fazant g
Wintertaling	Bontbekplevier 1 gehoord g	Gierzwaluw 1 g
Zomertaling, 2 g, 4 w	Kluut 4 w	Boerenzwaluw
Slobeend	Goudplevier g	Huiszwaluw
Pijlstaart 1 g	Kempshaan	Oeverzwaluw
Smient	Watersnip	Witte Kwikstaart
Tafeleend 1 man g	Grutto 1 w	Gele Kwikstaart 1 g
Kuifeend	Tureluur	Winterkoning
Meerkoet	Wulp	Merel
Waterhoen	Zwarte Ruiter	Tapuit 1 g
	Groenpootruiter	Tjiftjaf
	Bosruiter	Kleine Karekiet
	Witgat	Gaai
	Oeverloper	Zwarte Kraai
	Bonte Strandloper 1 g	Spreeuw
	Kokmeeuw	Vink
	Kleine Mantelmeeuw	Putter
	Visdief	Rietgors
	Houtduif	